

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GİYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

**DRAPAJ TEKNİĞİYLE ELBİSE
KALİPLERİ 1**

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ – 1.....	3
1. SİMETRİK ELBİSE DRAPAJI.....	3
1.1. Simetrik Elbise Model Analizi.....	3
1.2. Simetrik Elbise Drapajı Çalışma	4
UYGULAMA FAALİYETİ.....	4
ÖĞRENME FAALİYETİ – 2.....	19
2. SİMETRİK ELBİSE DRAPAJINI KALIBA DÖNÜŞTÜRME.....	19
2.1. Simetrik Elbise Drapajını Kalıba Dönüştürme	19
UYGULAMA FAALİYETİ.....	19
2.2. Simetrik Elbise Kalıbını Düzeltme	21
UYGULAMA FAALİYETİ.....	21
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	26
KAYNAKÇA	27

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD061
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Kadın Giyim Modelistliği, Kadın Terziliği
MODÜLÜN ADI	Drapaj Tekniğiyle Elbise Kalıpları I
MODÜLÜN TANIMI	Modele ve tekniğe uygun simetrik elbise drapajı çalışarak, simetrik elbise drapajını tekniğe uygun kalıba dönüştürebilme bilgi ve becerisinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	'Drapaj Tekniğiyle İle Etek Kalıpları' modülünü başarmış olmak.
YETERLİK	Drapaj tekniğiyle elbise kalıpları hazırlamak.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında drapaj tekniği ile elbise kalıpları hazırlayabileceksiniz. Amaçlar Ø Modele ve tekniğe uygun simetrik elbise drapajı çalışabileceksiniz. Ø Simetrik elbise drapajını tekniğe uygun kalıba dönüştürebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Model kitapları, manken, mülaj kâğıdı veya uygun çalışma kumaşı, toplu iğne, tahta pamuk, ekstrafor, kalem, cetvel, riga takımı, makas.
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her öğrenme faaliyetinden sonra verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda kazandığımız bilgi ve becerileri belirlemek amacıyla hazırlanan ölçme aracıyla değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Bireyselliğin ve farklılığın ön plana çıktığı günümüz modasında kişilerin zevklerinin tatmin edilmesinde, teknolojinin yetersiz kaldığı noktada, drapaj tekniği ile kalıp hazırlama ön plana çıkmaktadır.

Ünlü modacı Erte, kadın vücudunu giydirmenin en az mimarlık kadar zor bir sanat dalı olduğunu söylemiştir. Böyle ifade edilen giyim sanatını doğru bir şekilde uygulamak çok önemlidir. İnsanların beklentilerini hatasız gerçekleştirebilmek için, bazen seçilen elbise modeline göre drapaj tekniğiyle çalışmak en doğru yöntem olacaktır.

Günümüzün seçkin modacıları ve modaevleri, koleksiyon çalışmalarında drapaj tekniğini kullanmaktadırlar. Çünkü drapaj tekniği, farklı ve hayranlık uyandıran tasarımların hazırlanmasını daha da kolaylaştırır, sonucun doğru ve istenilen niteliklerde olmasını sağlar. Sadece modacılar ve modaevleri değil, giyim sektöründe önemli bir yere sahip olan gelinlik ve abiye kıyafet butikleri de drapaj tekniğiyle çalışarak, bir çok genç kızın hayalini gerçekleştirmektedir.

Drapaj tekniğiyle değişik modellerde giysi kalıplarını hazırlarken, giyim sanatının önemini anlayacak ve inceliklerini keşfedeceksiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

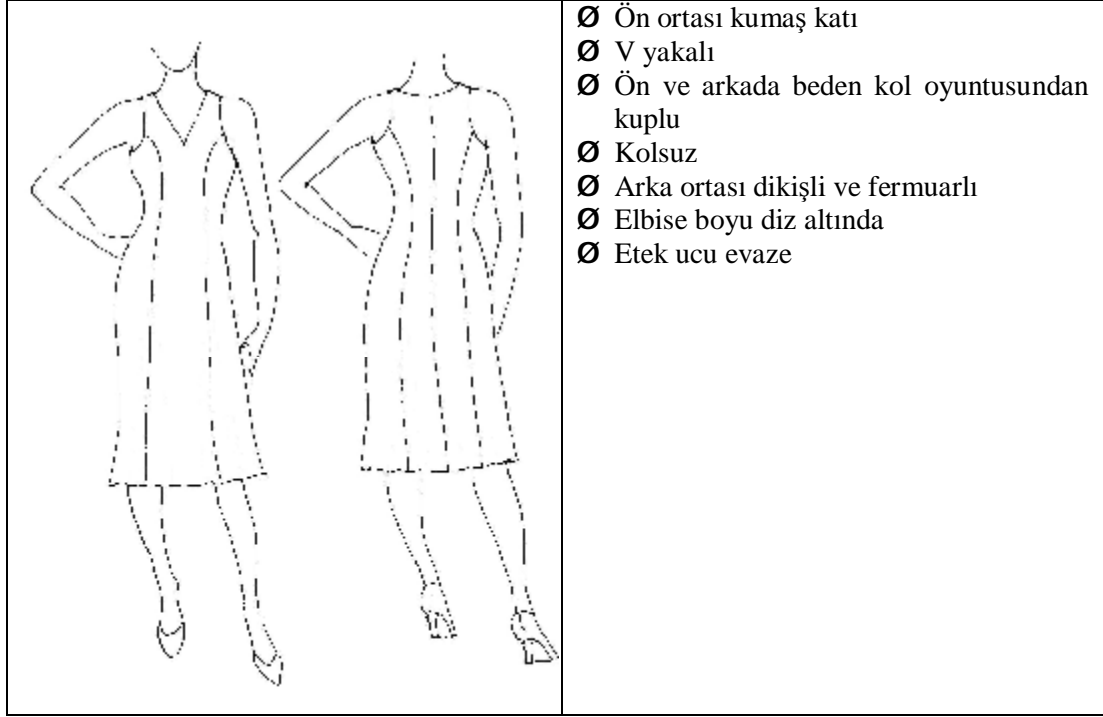
Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda, gerekli ortam sağlandığında modele ve tekniğe uygun simetrik elbise drapajı çalışabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Drapaj tekniğiyle çalışmaya uygun simetrik elbise modellerini araştırarak raporlarınızı sınıfta arkadaşlarınıza sununuz.

1. SİMETRİK ELBİSE DRAPAJI

1.1. Simetrik Elbise Model Analizi

1.2. Simetrik Elbise Drapajı Çalışma

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Mankenin beden, bel, kalça, ön ortası, arka ortası ve yan dikiş hatlarını belirleyiniz. Bkz. 'Drapaj Tekniği İle Etek Kalıpları' modülü</p>	
<p><u>Kumaş Hesabı Yapma</u> Ø Ön uzunluk ve etek boyu ölçülerini mezurla alarak, bu iki ölçüyü toplayınız. Bu ölçüye 30 cm pay ilave ederek kumaşın boyunu tespit ediniz.</p> 	

Ø Manken üzerinde kalça hattını ölçünüz. Kalça genişliğinin yarısına 30 cm pay ilave ederek kumaş genişliğini belirleyiniz.

Ø Elbise modeli simetrik ise yarım beden çalışmak yeterlidir.
Ø Etek ucundaki evazeliğe göre daha az veya daha fazla pay verebilirsiniz.

Ø Kumaşın boy kenarına paralel ön ortası çizgisini çiziniz.

Ø Aynı işlem basamaklarını arka beden için de uygulayarak kumaşın boy kenarına paralel arka ortası çizgisini çiziniz.

Ön Beden Drapajı

Ø Kumaşı, ön orta çizgisinden katlayarak ön ortası rehber hattına iğneleyiniz.

Ø Drapaj yarım beden çalışılacaksa sağ tarafta çalışılmalıdır.

Ø Omuz için yeteri kadar pay bırakınız.

Ø İğneleri kumaşa yatay takınız.

Ø Kumaşı, bolluksuz olarak yan dikiş üzerinde kalça rehber hattına iğneleyiniz.

Ø Kumaşın düz boy ipliğini kaydırmamaya dikkat ediniz.

Ø Yan dikişte kalçadan yukarıya doğru kumaşı gelişine göre yerleştirerek bel ve beden hattına iğneleyiniz.

Ø Yan dikişte beden, bel, kalça hatları arasında bolluk olmamasına dikkat ediniz.

Ø Göğüs üzerinde oluşan bolluğu kol oyuntusundan ön ortasına doğru kup formu vererek iğneleyiniz.

Ø Kup yerini kontrol ediniz.

Ø Belde oluşan bolluğu, yukarıdaki kupu takip edecek şekilde yan dikişten ön ortasına doğru iğneleyiniz.

Ø Beldeki bolluğu kalça hattında sıfırlayınız. Bu noktadan aşağıya doğru ön ortaya paralel kup çizgisini toplu iğne ile işaretleyiniz.

Ø Yan dikişteki fazla kumaşı kalça hattına kadar keserek etek ucu ile sıfırlayınız.

Ø Tutturma paylarının yeterli olmasına dikkat ediniz.

Ø Omuz rehber hattına göre n omuzu belirleyerek iğneleyiniz. Fazla kumaşı kesiniz.

Ø Bolluk oluřmamasına dikkat ediniz.
Ø Tutturma paylarının yeterli olduğundan emin olunuz.

<p>Ø Ön yaka düşüklüğünü ve yaka açıklığını belirleyerek yaka formunu oluşturunuz.</p> 	<p>Ø Yaka formunu verirken modeli göz önünde bulundurunuz.</p>
<p>Ø Kol oyuntusunu belirleyerek fazla kumaşı kesiniz.</p> 	
<p>Ø Kol oyuntusundaki payları katlayınız.</p> 	<p>Ø Rahat çalışabilmek için payı çıtlatınız. Ø İğneleri kumaşa yatay takınız.</p>

Arka Beden Drapajı

Ø Kumaşı, arka orta çizgisinden katlayarak arka ortası rehber hattına iğneleyiniz.

Ø Omuz için yeteri kadar pay bırakınız.

Ø Kumaşı, bolluksuz olarak yan dikiş üzerinde kalça rehber hattına iğneleyiniz.

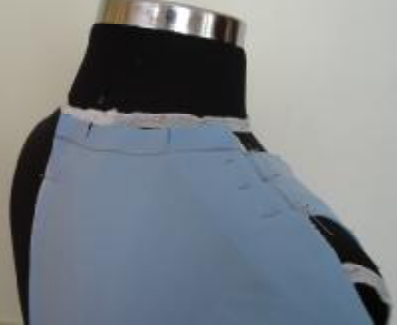

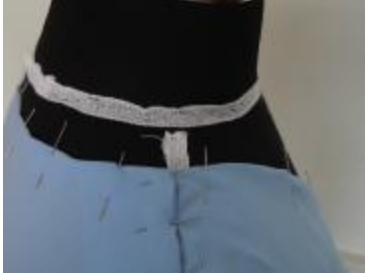

Ø Kumaşın düz boy ipliğini kaydırmamaya dikkat ediniz.

<p>Ø Yan dikişte kalçadan yukarıya doğru kumaşı gelişine göre yerleştirerek bel ve beden hattına iğneleyiniz.</p> 	<p>Ø Yan dikişte beden, bel, kalça hatları arasında bolluk olmamasına dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Sırtta ve belde oluşan bolluğu yan dikişten arka ortasına doğru şekildeki gibi kup formu vererek iğneleyiniz.</p> 	<p>Ø Kup yerini kontrol ediniz.</p>
<p>Ø Beldeki bolluğu kalça hattında sıfırlayınız. Bu noktadan aşağıya doğru arka ortaya paralel kup çizgisini toplu iğne ile işaretleyiniz.</p> 	

<p>Ø Yan dikişteki fazla kumaşı kalça hattına kadar keserek etek ucu ile sıfırlayınız.</p> 	<p>Ø Tutturma paylarının yeterli olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Arka yan dikişi katlayarak ön yan dikiş üzerine iğneleyiniz.</p> 	<p>Ø İğneleri mankene batırmayınız. Ø Yan dikişin rehber hattı üzerinde olmasına özen gösteriniz. Ø Etek ucundaki evazelik için modeli kontrol ediniz.</p>

<p>Ø Omuz rehber hattına göre arka omuz yerini belirleyerek fazla kumaşı kesiniz.</p> 	<p>Ø Tutturma paylarının yeterli olduğundan emin olunuz.</p>
<p>Ø Arka omuzu katlayarak ön omuz üzerine iğneleyiniz.</p> 	<p>Ø Omuz yerinin rehber çizgisi üzerinde olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Yaka formunu modele uygun bir şekilde çizerek fazla kumaşı kesiniz.</p> 	<p>Ø Tutturma paylarının yeterli olduğundan emin olunuz.</p>

<p>Ø Yaka oyuntusundaki payları katlayınız.</p> 	<p>Ø Rahat çalışabilmek için payları çitlatınız</p> <p>Ø Ön ve arka yaka oyuntusunun birbirini takip ettiğinden emin olunuz.</p>
<p>Ø Kol oyuntusunu belirleyerek fazla kumaşı kesiniz.</p> 	<p>Ø Ön ve arka kol oyuntusunun birbirini takip ettiğinden emin olunuz.</p>
<p>Ø Kol oyuntusundaki payları katlayınız.</p> 	<p>Ø Rahat çalışabilmek için payları çitlatınız</p>

Ø Etek boyu ölçüsünü yerden cetvel yardımıyla alınız.

Ø Cetveli yere dik olarak tutmaya özen gösteriniz.

Ø Katlama payını bırakarak fazla kumaşı kesiniz.

Ø Etek ucunu katlayınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Mankenin beden, bel, kalça, ön ortası, arka ortası ve yan dikiş hatlarını doğru olarak belirlediniz mi?		
2	Kumaş hesabını ölçülere uygun bir şekilde yaptınız mı?		
3	Çalışma kumaşları üzerinde ön ve arka ortası hatlarını belirlediniz mi?		
4	Kumaşı ön ortası hattından katlayarak manken üzerindeki ön ortası rehber çizgisine yerleştirdiniz mi?		
5	Kumaşı beden, bel ve kalça hattı üzerine düzgün bir şekilde yerleştirerek iğnelediniz mi?		
6	Ön beden kupunu modele uygun bir şekilde oluşturduunuz mu?		
7	Yan dikişteki fazlalığı modele uygun bir şekilde kestiniz mi?		
8	Ön omuz yerini doğru bir şekilde belirleyerek iğnelediniz mi?		
9	Ön yaka formunu modele uygun bir şekilde belirleyerek katladınız mı?		
10	Ön kol oyuntusunu modele uygun bir şekilde belirleyerek katladınız mı?		
11	Kumaşı arka ortası hattından katlayarak manken üzerindeki arka ortası rehber çizgisine yerleştirdiniz mi?		
12	Kumaşı beden, bel ve kalça hattı üzerine düzgün bir şekilde yerleştirerek iğnelediniz mi?		
13	Arka beden kupunu modele uygun bir şekilde oluşturduunuz mu?		
14	Yan dikişteki fazlalığı modele uygun bir şekilde kestiniz mi?		
15	Arka yan dikişi ön yan dikiş üzerine iğnelediniz mi?		
16	Arka omuz yerini doğru bir şekilde belirleyerek ön omuzun üzerine iğnelediniz mi?		
17	Arka yaka formunu modele uygun bir şekilde belirleyerek katladınız mı?		
18	Arka kol oyuntusunu modele uygun bir şekilde belirleyerek katladınız mı?		
19	Eték boyunu modele uygun bir şekilde belirleyerek katladınız mı?		
20	İşî zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız. Yoksa bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilen bilgi ve beceriler doğrultusunda, uygun ortam sağlandığında simetrik elbise drapajını modele uygun kalıba dönüştürebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

2. SİMETRİK ELBİSE DRAPAJINI KALIBA DÖNÜŞTÜRME

2.1. Simetrik Elbise Drapajını Kalıba Dönüştürme

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler			
<p>Ø Drapajı manken üzerinden çıkartmadan önce ön-arka ortası, beden, bel, kalça hattı, yan dikiş, ön-arka omuz, ön-arka yaka, ön-arka kol oyuntusu, ön-arka kup, etek boyu, düz boy iplik işaretleri ve kontrol işaretlerini alarak drapajı mankenden çıkartınız.</p>				
				

Ø İşaretleri alınan drapajının üzerindeki tüm iğneleri çıkartınız. Katlama yerlerini açarak ütöleyiniz.

Ø Kalıp parçalarını ütülerken esnetmemeye dikkat ediniz.

Ø Elbise kalıp parçalarını mulaj kâğıdına kopyalayınız.

Ø Kalıp üzerindeki işaretleri almayı unutmayınız.

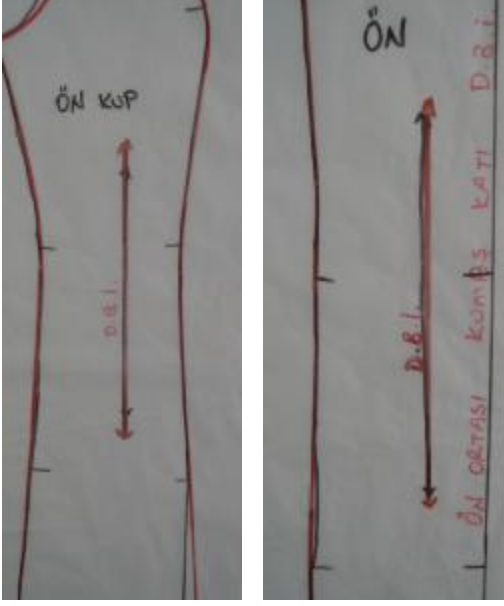

2.2. Simetrik Elbise Kalıbını Düzeltme

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ön Beden</p> <p>Ø Ön omzu ve ön yaka formunu düzeltiniz.</p> 	
<p>Ø Kol oyuntusunu düzeltiniz.</p> 	<p>Ø Kavislerin birbirini takip etmesine dikkat ediniz.</p>
<p>Ø Kup kenarlarını ve yan dikişi düzeltiniz. Kup kenarlarının eşit olmasına dikkat ediniz.</p> 	<p>Ø Çizgilerde kırıklık olmamasına dikkat ediniz.</p> <p>Ø Düzeltmelerde cetvel ve riga kullanınız.</p> <p>Ø Kalıplar üzerindeki kontrol işaretlerinin karşılıklı gelip gelmediğinden emin olunuz.</p>
<p>Ø Etek ucunu düzeltiniz.</p>	

Ø Düz boy iplik işaretlerini kontrol ediniz.
Eğrilikler varsa düzeltiniz.

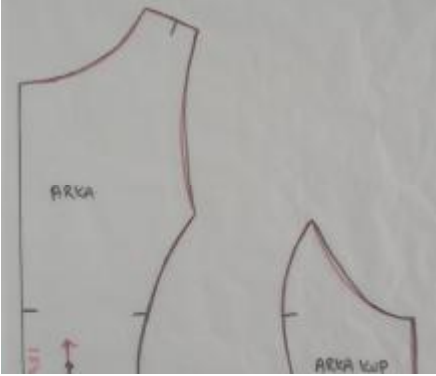
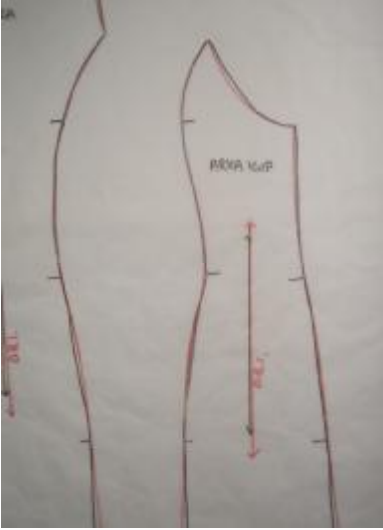
Ø Kalıplar üzerine gerekli yazıları yazınız.

Araka Beden

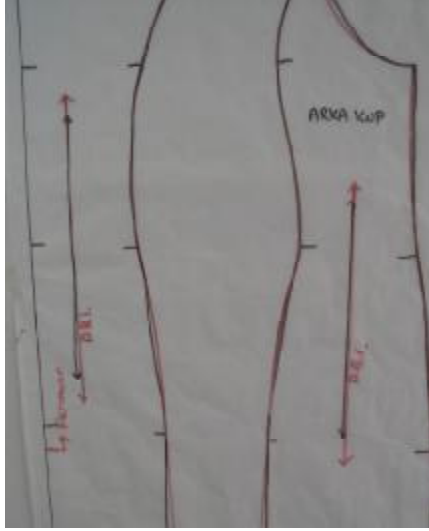
Ø Arka omzu ve arka yaka oyuntusunu düzeltiniz.

- Ø Arka omzun, ön omuz ile eşit olup olmadığını kontrol ediniz.
- Ø Arka ortasında dik açığı sağlayınız.
- Ø Arka yaka oyuntusunun, ön yaka oyuntusunu takip edip etmediğini kontrol ediniz.

<p>Ø Kol oyuntusunu düzeltiniz.</p> 	<p>Ø Kavislerin birbirini düzgün takip ettiğinden emin olunuz.</p>
<p>Ø Kup kenarlarını ve yan dikiş düzeltiniz. Kup kenarlarının eşit ölçüde olmasına dikkat ediniz.</p> 	<p>Ø Arka yan dikiş uzunluğu ile ön yan dikiş uzunluğunun eşit olup olmadığını kontrol ediniz.</p> <p>Ø Kalıplar üzerindeki kontrol işaretlerinin karşılıklı gelip gelmediğinden emin olunuz</p>
<p>Ø Etek ucunu düzeltiniz.</p>	<p>Ø Ön etek ucunu takip edip etmediğini kontrol ediniz.</p> <p>Ø Çizgilerde kırıklık olmamasına dikkat ediniz.</p>

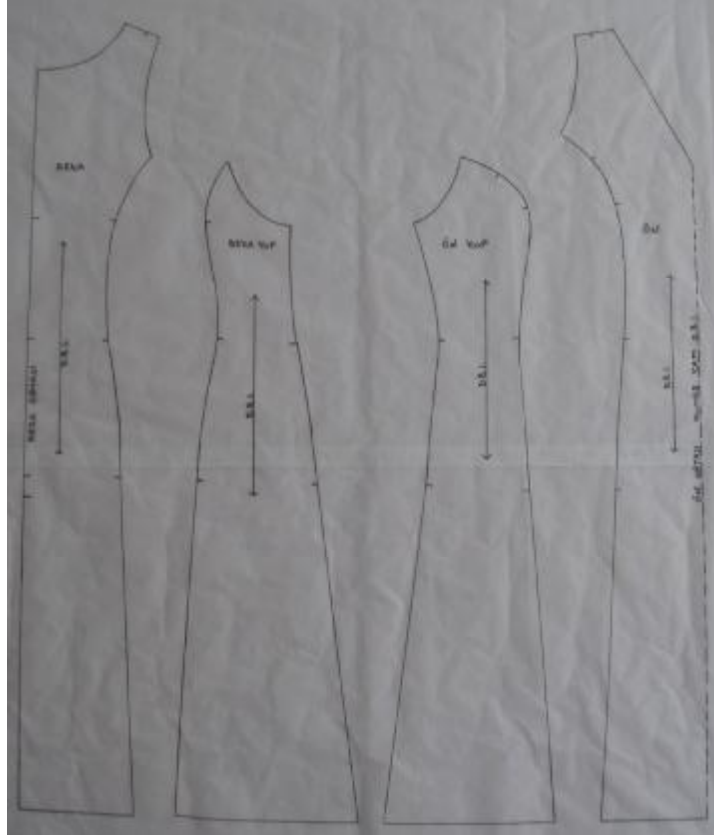
- Ø Düz boy iplik işaretlerini kontrol ediniz.
Eğrilikler varsa düzeltiniz.

- Ø Kalıplar üzerine gerekli yazıları yazınız.

- Ø Arka ortasında fermuar yerini işaretleyiniz.

- Ø Düzelttiğiniz kalıpları mulaj kâğıdına kopyalayınız.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla değiştirerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME KRİTERLERİ		Evet	Hayır
1	Elbise drapajını mankenden çıkartmadan önce gerekli olan tüm işaretleri aldınız mı?		
2	Kalıp parçalarının kopyasını mulaj kâğıdına aldınız mı?		
3	Ön bedende omuz formunu düzelttiniz mi?		
4	Ön bedende yaka formunu düzelttiniz mi?		
5	Ön bedende kol oyuntusu formunu düzelttiniz mi?		
6	Ön bedende kup kenarlarını düzelttiniz mi?		
7	Ön bedende etek ucunu düzelttiniz mi?		
8	Ön beden ve ön kupta düz boy iplik işaretlerini aldınız mı?		
9	Arka bedende omuz formunu düzelttiniz mi?		
10	Arka bedende yaka formunu düzelttiniz mi?		
11	Arka bedende kol oyuntusu formunu düzelttiniz mi?		
12	Arka bedende kup kenarlarını düzelttiniz mi?		
13	Arka bedende etek ucunu düzelttiniz mi?		
14	Arka beden ve arka kupta düz boy iplik işaretlerini aldınız mı?		
15	Ön ve arka yan dikiş uzunluklarını kontrol ettiniz mi?		
16	Ön ve arka beden elbise boyunun eşitliğini kontrol ettiniz mi?		
17	Kalıplar üzerindeki karşılaştırma işaretlerini kontrol ettiniz mi?		
18	Düzelttiğiniz kalıpları mulaj kâğıdına kopyaladınız mı?		
19	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemleri tekrarlayınız. Yoksa bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Bu modüldeki öğrenme faaliyetlerini başarı ile tamamladıysanız, bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

KAYNAKÇA

- Ø ANONİM, “Drape”, www.hyperdictionary.com
- Ø GENER, Nimet **“Giysi Tasarımında Drapajın Yeri ve Önemi Manken Üzerinde Bir Model Örneği”**, Tekstil ve Konfeksiyon, Sayı:2, İzmir,1994.
- Ø GÜMÜŞ Baysal, Ümit, **“Drapaj”, Konfeksiyon&Teknik**, İstanbul,1996.
- Ø SAVAŞ Nilgün, **Yayınlanmamış Ders Notları.**